

ТАЛДАМАЛЫҚ АНЫҚТАМА

«Жаңақорған ауданының ауыл шаруашылығы мен жер қатынастары бөлімі» коммуналдық мемлекеттік мекемесіне сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша

Жаңақорған кенті

31.07.2026 жыл

КІРІСПЕ БӨЛІМІ:

1. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау объектісі болып «Жаңақорған ауданының ауыл шаруашылығы мен жер қатынастары бөлімі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі (бұдан әрі – Бөлім) қызметі табылады.

2. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 бұйрығымен бекітілген Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларына және Қазақстан Республикасы Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) Төрағасының "Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы № 12 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы» 2023 жылғы 16 қаңтардағы № 21 бұйрығына сәйкес жүргізілді.

3. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдауды бөлімнің 2026 жылғы 01 шілдедегі № 107 бұйрығымен құрылған келесі құрамдағы жұмыс тобы жүргізді:

Нұрлыбаева Самал Салауатқызы	-	Жаңақорған ауданының ауыл шаруашылығы мен жер қатынастары бөліміннің сектор меңгерушісі, топ жетекшісі
Тұрапов Жасұлан Ғабитұлы	-	Жаңақорған ауданының ауыл шаруашылығы мен жер қатынастары бөліміннің сектор меңгерушісі, топ мүшесі
Ахилбек Қуаныш Жәнібекұлы	-	Жаңақорған ауданының ауыл шаруашылығы мен жер қатынастары бөліміннің бас маманы, топ мүшесі
Өмірзақ Мөлдір Өмірзаққызы	-	Жаңақорған ауданының ауыл шаруашылығы мен жер қатынастары бөліміннің бас маманы, топ мүшесі
Салыбай Мұхитдин Төлегенұлы	-	Жаңақорған ауданының ауыл шаруашылығы мен жер қатынастары бөліміннің жетекші маманы, топ мүшесі
Музарап Динара Әбдісаттарқызы	-	Жаңақорған ауданының ауыл шаруашылығы мен жер қатынастары бөліміннің заңгер маманы, топ хатшысы

4. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау 01.05.-30.06.2026 жыл аралығында жүргізілді.

5. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдаумен 2026 жылғы 01-31 шілде аралығындағы кезең қамтылды.

6. Бөлімнің сектор меңгерушісі С. Нұрлыбаева топ жетекшісі ретінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу және жұмыс нәтижелері үшін басшылық, үйлестіру және жауапкершілік жүктелді.

СИПАТТАМА БӨЛІМІ:

I. Талдау келесі бағыттар бойынша жүргізілді:

- 1) Бөлімнің қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілерде (бұдан әрі қарай - НҚА) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
- 2) Бөлімнің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

II. Талданатын объект туралы мәліметтер:

Бөлім - өз құзыреті шегінде ауыл шаруашылығы және жер қатынастары салаларында басшылықты жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының мемлекеттік органы болып табылады.

Бөлім өз қызметін Қазақстан Республикасының Конституциясына және заңдарына, Қазақстан Республикасының Президенті мен Үкіметінің актілеріне, өзге де НҚА-ға, сондай-ақ, мекеменің Ережесіне сәйкес іске асырады.

Мекен-жайы: Жаңақорған ауданы, Жаңақорған кенті, М.Көкенов көшесі, №44 ғимарат.

III. Бөлімнің қызметіне, оны ұйымдастыру-басқару қызметін реттейтін құқықтық актілер мен ішкі құжаттарға сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау:

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау жұмыс тобы кодекстерді, заңдарды, нормативтік құқықтық актілерді, бөлім өз қызметінде басшылыққа алатын құқықтық актілерді зерделеді.

Бөлім қызметінде келесідей НҚА пайдаланылады:

- Қазақстан Республикасының Конституциясы;
- Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі;
- Қазақстан Республикасының Жер кодексі;
- Қазақстан Республикасының Бюджет кодексі;
- Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексі;
- Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі;
- Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексі;
- «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;
- «Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;

- «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;
- «Ауыл шаруашылығы кооперативтері туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;
- «Агроөнеркәсіптік кешенді және ауылдық аймақтарды дамытуды мемлекеттік реттеу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;
- «Жайылымдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;
- «Тұқым шаруашылығы туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;
- «Асыл тұқымды мал шаруашылығы туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;
- «Арал өңіріндегі экологиялық қасірет салдарынан зардап шеккен азаматтарды әлеуметтік қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;
- «Құқықтық актілер туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;
- «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;
- «Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;
- «Мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы» ҚР Қаржы министрінің 2015 жылғы 11 желтоқсандағы № 648 бұйрығы;
- «Азаматтық қорғау туралы» Қазақстан Республикасының Заңы;
- «Нормативтік құқықтық актілерді ресімдеу, келісу, мемлекеттік тіркеу және олардың күшін жою қағидаларын бекіту туралы» 06.10.2016 жылғы № 568 қаулысы;
- «Заңға тәуелді нормативтік құқықтық актілердің жобаларын әзірлеу, олардың келісілу қағидаларын бекіту туралы» 06.10.2016 жылғы № 569 қаулысы;
- «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы ғылыми сараптама жүргізудің кейбір мәселелері туралы» 16.07.2020 жылғы № 451 қаулысы;
- Мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдарда құжаттама жасау, құжаттаманы басқару және электрондық құжат айналымы жүйелерін пайдалану қағидаларын бекіту туралы
- «Персоналды басқару қызметі (кадр қызметі) туралы үлгілік ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 21 қазандағы №15 бұйрығы;
- «Персоналды басқару қызметі (кадр қызметі) туралы үлгілік ережені бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің 2017 жылғы 17 ақпандағы № 40 бұйрығы;
- ҚР «Мемлекеттік мүлік туралы» Заңы;
- ҚР Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрінің 2020 жылғы 31 қаңтардағы «Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер тізілімін бекіту туралы» № 39/НҚ бұйрығы;
- «Әлеуметтік-еңбек саласында мемлекеттік қызметтерді көрсетудің кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2021 жылғы 25 наурыздағы № 84 бұйрығы;

НҚА талдау жүргізу нәтижесінде мынадай қызметтердің процестерін реттеу бойынша құқықтық олқылықтарды анықтады:

1-ші тәуекел: Жер учаскелері тұлғалардың ұсынысымен және бас жоспарларға сәйкес кәсіпкерлік бағытта жер учаскелеріне құқықтар сауда – саттық (аукцион) арқылы беріледі. Жер учаскелеріне пайдалану құқығын алғаннан кейін, тұлғалар жер учаскесіне тұрғын үй салып, мақсатын өзгертуге өтініштер білдіріп жатады. ҚР Жер кодексінде мұндай жағдайда жер учаскесінің мақсатын өзгертпеуге нақты болмайтындығы туралы көрсетілмеген. Бұл өз кезегінде кәсіпкерлер арасында дау туындатып, жер учаскесінің заң бұзушылығы бұзылып, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін тудырады.

ҰСЫНЫМ: Бұл тәуекелділікті жоюдың жолы ҚР Жер кодексінің 49-1-бабына өзгеріс ретінде нақты жер учаскелерінің мақсатына қарай өзгертуге болатын немесе болмайтын жағдайлар бойынша өзгеріс енгізуді Қазақстан Республикасының Ауыл шаруашылығы министрлігінің Жер ресурстарын басқару комитетіне ұсынамыз.

2-ші тәуекел: Сатып алу-сату немесе уақытша (қысқа мерзімді, ұзақ мерзімді) өтеулі (өтеусіз) жер пайдалану шартын жасасу жұмыстарын қағаз түрінде жүргізу сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін туғызады. Себебі, жоғарыда аталған шарттарды жасасуға бөлімге қызметті алушылар келеді, шарттың сол уақытта орындалуын талап етіп, бөлімнің басқа да қызметтерін ескерместен қарсы наразылықтар білдіріп, сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін тудырады.

ҰСЫНЫМ: Бұл, тәуекелділікті жою ретінде шарт жасасуды электронды форматқа көшіріп, белгілі мерзімде орындалып бекітілуін қамтамасыз етуді Жаңақорған ауданы әкімі аппаратының цифрлық технологияларды дамыту және мемлекеттік көрсетілетін қызметтердің мониторингі бөліміне ұсынамыз.

IV. Персоналды басқару, оның ішінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне шалдыққан лауазымдарды айқындау.

Жаңақорған ауданының ауыл шаруашылығы мен жер қатынастары бөлімінің құрылымын, штат санын Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен аудан әкімі бекітеді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне шалдыққан лауазымдар

Сыбайлас жемқорлық тәуекеліне шалдыққан лауазым	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері бар лауазымдық өкілеттіктер	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің деңгейі
Бөлім басшысы, мамандар	Мемлекеттік қызмет көрсету	«Сауда - саттықты (аукцион, конкурс) талап етпейтін мемлекет меншігіндегі жер учаскелеріне құқық беру» мемлекеттік	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің туындау деңгейі төмен

		көрсетілетін қызметінің 1 кезеңі және «Жер учаскесінің нысаналы мақсатын өзгертуге шешім беру» мемлекеттік көрсетілетін қызметтері қысқа мерзімді қамтуы; Сатып алу-сату немесе уақытша (қысқа мерзімді, ұзақ мерзімді) өтеулі (өтеусіз) жер пайдалану шартын жасасу жұмыстарын қағаз түрінде жүргізуі;	
--	--	--	--

V. Мүдделер қақтығысын реттеу.

Бөлімде мүдделер қақтығысы орын алған жоқ.

VI. Мемлекеттік қызмет көрсету.

Жаңақорған ауданының ауыл шаруашылығы мен жер қатынастары бөлімінде мемлекеттік көрсетілетін қызмет түрі - 15.

2025 жылы мемлекеттік көрсетілетін қызметтер саны:

1. Ауыл шаруашылығы техникаларын жыл сайынғы мемлекеттік техникалық байқаудан өткізу бойынша - 10;
2. Ауыл шаруашылығы техникаларына жүргізу құқығына куәліктер беру саны - 30;
3. Ауыл шаруашылығының арнайы техникаларына мемлекеттік нөмірлік белгі беру - 74;
4. Ауыл шаруашылығы техникаларының кепілін мемлекеттік тіркеу - 2;
5. Жер учаскелерін қалыптастыру жөнінде жерге орналастыру жобаларын бекіту - 562;
6. Жер учаскесінің нысаналы мақсатын өзгертуге шешім беру - 68;
7. Іздестіру жұмыстарын жүргізу үшін жер учаскелерін пайдалануға рұқсат беру - 0;
8. Ауыл шаруашылығы алқаптарын бір түрден екінші түрге ауыстыруға түпкілікті шешім беру - 3;
9. Елді мекендер шегінде объектілер салу үшін жер учаскелерін беру - 452;
10. Сауда-саттықты (конкурстарды, аукциондарды) өткізуді талап етпейтін мемлекет меншігіндегі жер учаскелеріне құқықтарды алу - 443;
11. Жер учаскелерінің бөлінетіндігі мен бөлінбейтіндігін айқындау - 2;
12. Бүлінген жерлерді қалпына келтіру жобасын келісу және беру - 0;
13. Жер учаскесін жекеменшікке ақысын бірден төлеп не бөліп төлеуге сату - 2;
14. Жер учаскесін алу үшін кезекке қою - 833;
15. Жер учаскесін жалдау мерзімін ұзарту - 317 өтініш келіп түскен.

2026 жылдың қаңтар – маусым айларында көрсетілген қызметтер саны:

1. Ауыл шаруашылығы техникаларын жыл сайынғы мемлекеттік техникалық байқаудан өткізу бойынша - 10;

2. Ауыл шаруашылығы техникаларына жүргізу құқығына куәліктер беру саны - 16;
3. Ауыл шаруашылығының арнайы техникаларына мемлекеттік нөмірлік белгі беру - 27;
4. Ауыл шаруашылығы техникаларының кепілін мемлекеттік тіркеу - 2;
5. Жер учаскелерін қалыптастыру жөнінде жерге орналастыру жобаларын бекіту - 295;
6. Жер учаскесінің нысаналы мақсатын өзгертуге шешім беру - 62;
7. Іздестіру жұмыстарын жүргізу үшін жер учаскелерін пайдалануға рұқсат беру - 6;
8. Ауыл шаруашылығы алқаптарын бір түрден екінші түрге ауыстыруға түпкілікті шешім беру - 5;
9. Елді мекендер шегінде объектілер салу үшін жер учаскелерін беру - 9;
10. Сауда-саттықты (конкурстарды, аукциондарды) өткізуді талап етпейтін мемлекет меншігіндегі жер учаскелеріне құқықтарды алу - 170;
11. Жер учаскелерінің бөлінетіндігі мен бөлінбейтіндігін айқындау - 1;
12. Бүлінген жерлерді қалпына келтіру жобасын келісу және беру - 0;
13. Жер учаскесін жекеменшікке ақысын бірден төлеп не бөліп төлеуге сату - 0;
14. Жер учаскесін алу үшін кезекке қою - 419;
15. Жер учаскесін жалдау мерзімін ұзарту - 60 өтініш келіп түскен.

Аудан әкімдігінің ресми интернет ресурсында мемлекеттік көрсетілетін қызметтер жайлы бөлімде барлық мемлекеттік қызмет жайлы ақпараттар орналастырылып, қажеттілікке қарай жаңаланып отыр.

Есепті кезең бойынша мемлекеттік көрсетілетін қызметтерге байланысты арыз-шағымдар түскен жоқ.

VII. Рұқсат беру функцияларын іске асыру.

Бөліммен рұқсат беру функциялары іске асырылмайды.

VIII. Бақылау функцияларын іске асыру

Бөліммен бақылау функциялары іске асырылмайды.

IX. Бюджет және қаржы қаражатын игеру және бөлу.

Бөлімнің 2025 жылға арналған қаражаты толығымен жыл соңына дейін 100% пайызға игерілген. 2026 жылдың қаңтар – маусым айларына арналған қаражаты толығымен игерілді.

X. Жеке және заңды тұлғалармен шарттар жасасу.

2025 жылдың 01 мамырынан мен 2026 жылдың 30 маусым аралығында Бөліммен ҚР «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңына сәйкес заңды тұлғалармен 41 мемлекеттік сатып алу шарты жасалған;

XI. Ақпараттық жүйелерді әзірлеу және пайдалану.

Бөлімде «Е-Өтініш», «Е-Архив», «Е-Қызмет», «Е-Лицензия», «Enbek.kz», «АРМ ЕГКН» автоматтандырылған ақпараттық жүйелері пайдаланылады.

ХІІ. Талдау объектісінің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінен туындайтын өзге де мәселелер.

Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау:

Қазақстан Республикасының әкімшілік рәсімдік-процестік кодексіне сәйкес азаматтар мен ұйымдардың арыз-шағымдары уақытылы қаралып, жауаптар қайтарылуда. Ай сайын тиісті органға жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау, есепке алу бойынша салыстырмалы акті есебі тапсырылуда. Есепті мерзімде жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін автоматтандырылған ақпараттық жүйеге енгізіліп, ай сайын Аудан әкімі аппаратына жолданып отырады. 2025 жылдың қорытындысы бойынша жеке және заңды тұлғалардың өтініштері бойынша:

жеке тұлғалардан – 169;

заңды тұлғалардан – 13;

сұрау салу – 121;

адвокаттық сұрау – 26;

ұсыныс – 2;

хабар – 0;

шағым – 0;

ұжымдасып жасалған арыз – 0.

2026 жылдың қаңтар – маусым айларында жеке және заңды тұлғалардың өтініштері бойынша:

жеке тұлғалардан – 86;

заңды тұлғалардан – 6;

сұрау салу – 78;

адвокаттық сұрау – 3;

ұжымдасып жасалған арыз – 1.

Бөлімде лауазымды тұлғалардың заңсыз іс-әрекеттері үшін азаматтардың арыз-шағымдарына арналған жәшік орнатылған, хаттардың түсуі бақылануда. Есепті мерзімде сыбайлас жемқорлыққа байланысты мемлекеттік қызметшілер тарапынан құқық бұзушылық туралы арыз-шағымдар түспеген.

Бөлімнің жалпы құжат айналымы:

2025 жылдың 01 мамыры мен 2026 жылдың 30 маусым аралығында жалпы құжат айналымының саны 3711 (оның ішінде кіріс – 870, шығыс 2841) құрады.

Бөлімнің қызметіне сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген ішкі талдау нәтижесінде тәуекелдерін тудыратын сәйкесіздіктерді жою бойынша,

ҰСЫНЫМДАР:

1. Қазақстан Республикасының Ауыл шаруашылығы министрлігінің Жер ресурстарын басқару комитетіне ҚР Жер кодексінің

49-1-бабына өзгеріс ретінде нақты жер учаскелерінің мақсатына қарай өзгертуге болатын немесе болмайтын жағдайлар бойынша өзгеріс енгізу ұсынысымен хат жолдау.

2 Шарт жасасуды электронды форматқа көшіріп, белгілі мерзімде орындалып бекітілуін қамтамасыз етуді Жаңақорған ауданы әкімі аппаратының цифрлық технологияларды дамыту және мемлекеттік көрсетілетін қызметтердің мониторингі бөліміне хат жолдау.

3. Анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін тудыратын сәйкесіздіктерді жою бойынша ұсыныстарды орындау және уәкілетті органға хаттар жолдауға қатысты іс-шара жоспарын құру.

«КЕЛІСІЛДІ»

Жұмыс тобы мүшелері:

Бөлімнің сектор меңгерушісі

Бөлімнің бас маманы

Бөлімнің бас маманы

Бөлімнің бас маманы

Бөлімнің бас маманы

С. Нұрлыбаева

Ж. Тұрапов

М. Салыбай

Қ. Ахилбек

М. Өмірзақ

Қарау және тиісті шаралар қабылдау үшін ұсынылды:

Бөлім басшысы

Т. Зейдалиев

Сыбайлас жемқорлық
тәуекелдеріне ішкі талдау
жүргізудің үлгілік
қағидаларына
1-қосымша

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау қорытындылары бойынша
айқындалған сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне шалдыққан лауазымдардың
тізбесі

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау объектісінің атауы:
«Жаңақорған ауданының ауыл шаруашылығы мен жер қатынастары бөлімі»
КММ

Сыбайлас жемқорлық тәуекеліне шалдыққан лауазым	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері бар лауазымдық өкілеттіктер	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдері	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің деңгейі
Бөлім басшысы, мамандар	Мемлекеттік қызмет көрсету	Кәсіпкерлік бағытта жер учаскелеріне құқықтар сауда – саттық (аукцион) арқылы беріліп, жер пайдалану құқығын алғыннан кейін мақсатын өзгертуге өтініштер білдіруі; Сатып алу-сату немесе уақытша (қысқа мерзімді, ұзақ мерзімді) өтеулі (өтеусіз) жер пайдалану шартын жасасу жұмыстарын қағаз түрінде болуы;	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің туындау деңгейі төмен